

Erfaringer med BNBO og mbl. § 24 i Egedal Kommune

v. Eva Birch Karlsen

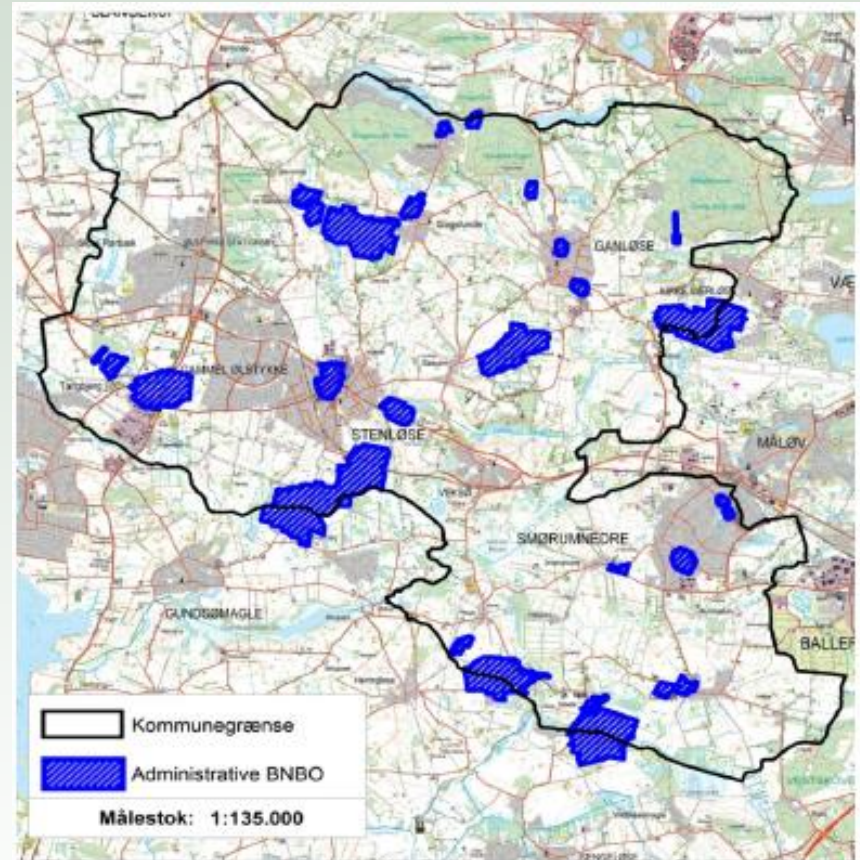
ATV Gå-hjem-møde Øst
d. 6. maj 2019
Roskilde Rådhus

BNBO i Egedal Kommune

I Egedal Kommune er der 73 almene drikkevandsboringer.

Vandet i Egedal indvindes af 13 private vandforsyninger, samt fra 6 kildepladser ejet af HOFOR.

I Egedal Kommune indvindes årligt ca. 7 mio. m³ grundvand.

Figur 8-1 Oversigtskort over administrative BNBO'er

Politik og lovgivning

Politisk godkendelse i august 2013 af Byrådet:

- Rådighedsindskrænkninger for nitrat og pesticider efter § 24 i Miljøbeskyttelsesloven i BNBO til Bjellekær Kildeplads.
- Administrationen bemyndiges til fremadrettet at vurdere og udmønte BNBO i indsatsplanerne.

Miljøbeskyttelsesloven § 24:

Kommunalbestyrelsen kan give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand.

Miljøbeskyttelsesloven § 26a:

Når der er vedtaget en indsatsplan for et område efter § 13 eller § 13 a i lov om vandforsyning m.v., kan kommunalbestyrelsen, hvis der ikke kan opnås en aftale herom på rimelige vilkår, endeligt eller midlertidigt mod fuldstændig erstatning pålægge ejeren af en ejendom i området de rådighedsindskrænkninger eller andre foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser mod forurening med nitrat eller pesticider.

Bjellekær Kildeplads - proces

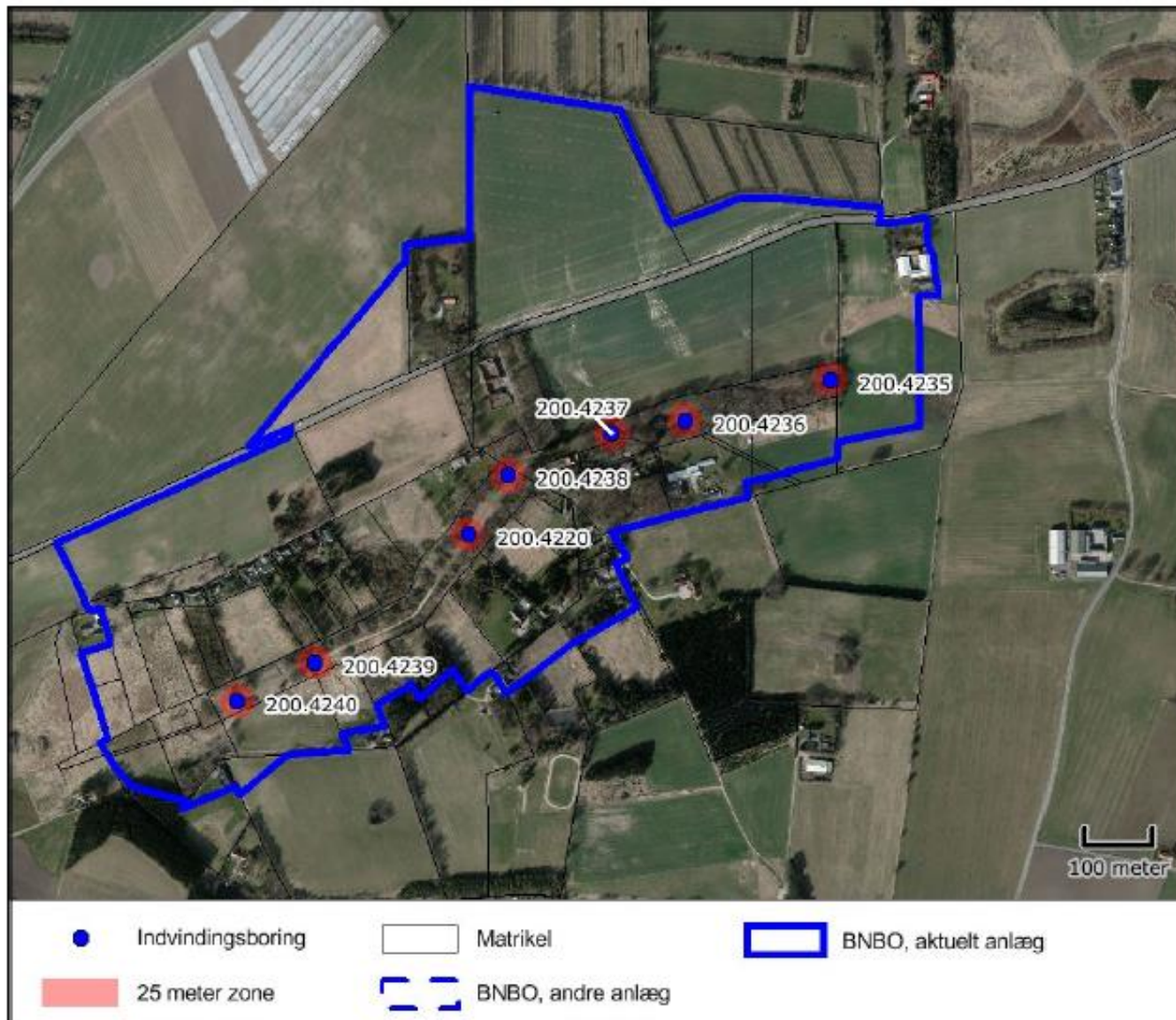
Bjellekær Kildeplads: 1,2 mio. m³/år. BNBO på 67 ha.

I 5 af de 7 boringer påvises pesticider. Påvises i 8 overvågningsboringer.

Forbuddet ved Bjellekær Kildeplads omfatter *'anvendelse, håndtering og opbevaring af plantebeskyttelsesmidler'*.

- Lodsejermøde og besigtigelser
- Erstatningsberegning for hver ejendom
- Vurdering af behov for restriktioner for hhv. nitrat og pesticider.
- Vurdering af andre forureningskilder i nærområdet
- Samarbejdsaftale med HOFOR
- Varsling/partshøring af ejere i maj 2016. Herunder høring af erstatningsberegninger
- Forbud meddelt i september 2016. Endeligt erstatningstilbud.

BNBO Bjellekær Kildeplads

Vurderinger i forbuddet

Proportionalitet – her indgår fx:

- Vurdering af sårbarhed – grundvandsdannelse, lerlag, strømning, gradientforhold.
- Vurdering af andre forureningstrusler:
 - V2 kortlagte forureninger – revurdering Region H
 - Nedsivning af husspildevand - ukloakerede ejendomme
 - Nedsivning af vejvand?
 - Øvrige anlæg mv. inden for BNBO (jordvarme, olietanke mv.)
- Risikovurdering af mulige og lovlige aktiviteter. BRIBE beregninger på anvendelse og spild.
- Kortlægning af nuværende og tidligere fund af pesticider.
- Arealanvendelse, fx §3 naturbeskyttede arealer undtaget
- Afgrænsning – erstatning ved defigurering
- Vejadgang gennem BNBO til andre ejendomme

Vurderinger fortsat

- Vandforsyningens vigtighed og mulighed for at blive erstattet.
- Vandforsyningens samfundsmæssige værdi
- Økonomi ved erstatninger
- Indsatsen (forbuddet) må ikke være mere vidtgående end nødvendigt

Erstatningsberegninger:

- Besigtigelse af arealanvendelse
- Beregning af arealfordeling (omdrift, natur, udenomsareal, bygninger etc.)
- Vurdering af omdriftsarealer
- Fastsættelse af differentierede takster ud fra arealets dyrkningsmæssige værdi
- Erstatninger omfatter:
 - Værdiforringelse (ejendommen)
 - Dækningsbidrag (erstatning for driftsomlægning/-ændringer)
 - Omstillingsomkostninger (ex. sagkyndig bistand)
 - Evt. defigurering (dyrkning af evt. resterende jordstykke)

Klagesager i Miljø- og Fødevarerklagenævnet

12 ejendomme påklagede kommunens afgørelse.

Heraf 9 landbrugsejendomme og 3 parcelhuslignende ejendomme.

Egedal Kommunes afgørelser stadfæstet december 2017

Klagenævnet lagde vægt på

Lovhjemmel: § 24 danner hjemmel, og klagenævnet vurderer at paragraffen kan bruges i den sammenhæng.

Det forudsætter at der er en fare for forurening af et konkret anlæg.

Farebegrebet: Både en nærliggende og overhængende fare er omfattet, men også en fjernere liggende fare er omfattet.

Klagenævnets afgørelse fortsat

Monitering ved kildepladsen: Der er monitoringsboringer i randen af BNBO, som overvåger tilstrømmende vand til kildepladsen.

Det vand der dannes og strømmer til kildepladsen inden for BNBO forurenes ikke.

Grundvandsmagasinet i BNBO vurderes sårbart, p.b.a.: lerlagstykkelse, vandtype, udvikling i vandkvalitet, fund af miljøfremmede stoffer.

Klagenævnet konstaterer, at BNBO ikke er beskyttet af et sammenhængende lerlag.

Ud fra vandtype og fund konstateres at grundvandsmagasinet er sårbart overfor miljøfremmede stoffer.

Proportionalitetsafvejning af kildepladsens samfundsmæssige vigtighed overfor lodsejerens lovlige rådighed over ejendom.

Status i dag

- I alt 33 ejendomme har modtaget et forbud mod pesticider.
- Forbuddet er påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af 12 ejendomme. Egedal Kommunes afgørelser er blevet stadfæstet.
- 10 ejendomme har stævnet klagenævnets afgørelse til domstolen. Skal afgøres i Østre Landsret.
- Landbrug & Fødevarer har bedt om sagen stilles i bero i foreløbigt 6 måneder, efter tillægsaftalen kom.
- Unighed om erstatningens størrelse: 14 sager afgøres af Taksationskommissionen, kendelse afventes snarest.

Tak for i dag

